

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (piąta izba)

z dnia 14 stycznia 2016 r.*

Rolnictwo — Refundacja wywozowa — Mięso drobiowe — Rozporządzenie wykonawcze ustalające refundację na poziomie 0 EUR — Skarga o stwierdzenie nieważności — Akt regulacyjny niewymagający środków wykonawczych — Bezpośrednie oddziaływanie — Dopuszczalność — Artykuł 3 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 — Obowiązek uzasadnienia — Artykuł 164 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 — Uzasadnione oczekiwania

W sprawie T-397/13

Tilly-Sabco, z siedzibą w Guerlesquin (Francja), reprezentowana przez adwokatów R. Milchiora, F. Le Roquais'go i S. Charbonnel,

strona skarżąca,

popierana przez

Doux SA, z siedzibą w Châteaulin (Francja), reprezentowaną przez adwokata J. Vogla,

interwenient,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez D. Bianchiego i K. Skelly, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot wnioski o stwierdzenie nieważności rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 689/2013 z dnia 18 lipca 2013 r. ustalającego refundacje wywozowe dla mięsa drobiowego (Dz.U. L 196, s. 13),

SĄD (piąta izba),

w składzie: A. Dittrich (sprawozdawca), prezes, J. Schwarcz i V. Tomljenović, sędziowie,

sekretarz: S. Bukšek Tomac, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 22 kwietnia 2015 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: francuski.

Wyrok¹

Okoliczności powstania sporu

- 1 Skarżąca, Tilly-Sabco, jest spółką prowadzącą działalność między innymi w zakresie wywozu całych zamrożonych kurczaków do krajów Bliskiego Wschodu.
  - 2 W ramach niniejszej skargi skarżąca wnosi o stwierdzenie nieważności aktu przyjętego przez Komisję Europejską, w którym instytucja ta ustaliła na poziomie zero kwotę refundacji wywozowych w sektorze mięsa drobiowego w odniesieniu do trzech kategorii całych zamrożonych kurczaków.
  - 3 Zasady dotyczące refundacji wywozowych są regulowane przez rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz.U. L 299, s. 1), ze zmianami.
  - 4 Znajdujący się w części III rozporządzenia nr 1234/2007, zatytułowanej „Handel z państwami trzecimi”, rozdział III, „Wywóz”, zawiera sekcję II, „Refundacje wywozowe”, poświęconą owym refundacjom. Artykuł 162 tego rozporządzenia stanowi, że w zakresie niezbędnym do umożliwienia wywozu w oparciu o notowania cenowe lub ceny osiągnęte przez dane produkty na rynkach światowych i w ramach limitów wynikających z umów zawartych zgodnie z postanowieniami art. 218 TFUE różnica między tymi notowaniami lub cenami i cenami w Unii Europejskiej może zostać pokryta refundacjami wywozowymi na produkty należące między innymi do sektora mięsa drobiowego.
  - 5 Zgodnie z art. 164 ust. 1 rozporządzenia nr 1234/2007 refundacje wywozowe są takie same dla całej Unii. W myśl ust. 2 tego artykułu refundacje są ustalane przez Komisję i mogą być ustalane w regularnych odstępach czasu lub, w przypadku niektórych produktów, w drodze zaproszenia do składania ofert przetargowych. Z ustępu tego wynika też, że z wyjątkiem sytuacji określonej w warunkach przetargu wykaz produktów, w odniesieniu do których przyznawana jest refundacja wywozowa, oraz wysokość tej refundacji ustala się przynajmniej raz na trzy miesiące.
- [...]
- 10 Rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 689/2013 z dnia 18 lipca 2013 r. ustalającym refundacje wywozowe dla mięsa drobiowego (Dz.U. L 196, s. 13, zwanym dalej „zaskarżonym rozporządzeniem”) Komisja w szczególności ustaliła na poziomie zero kwotę refundacji wywozowych w odniesieniu do trzech kategorii zamrożonych kurczaków, których kody są następujące: 0207 12 10 99 9900, 0207 12 90 9190 i 0207 12 90 9990.
  - 11 Kwota refundacji dla sześciu innych produktów – głównie piskląt – przyjęta w załączniku do zaskarżonego rozporządzenia, która została ustalona na poziomie zero w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1056/2011 z dnia 20 października 2011 r. ustalającym refundacje wywozowe dla mięsa drobiowego (Dz.U. L 276, s. 31), nie została zmieniona.
  - 12 Zgodnie z załącznikiem do zaskarżonego rozporządzenia miejscami przeznaczenia, których dotyczą refundacje wywozowe, są w szczególności państwa Bliskiego Wschodu.
  - 13 Zaskarżone rozporządzenie uchyliło ponadto rozporządzenie nr 360/2013, które ustalało do tej pory poziom refundacji w omawianym sektorze.

[...]

1 — Poniżej zostały odtworzone jedynie te punkty wyroku, których publikację Sąd uznał za wskazaną.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 17 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 6 sierpnia 2013 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.
- 18 Odrębnym pismem złożonym tego samego dnia w sekretariacie Sądu skarżąca złożyła wniosek w przedmiocie środka tymczasowego, w którym wnosila w istocie do prezesa Sądu o zawieszenie wykonania zaskarżonego rozporządzenia aż do chwili wydania orzeczenia kończącego postępowanie główne. Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2013 r. prezes Sądu dopuścił Republikę Francuską do udziału w sprawie dotyczącej środka tymczasowego w charakterze interwenienta popierającego żądania skarżącej. Postanowieniem z dnia 26 września 2013 r., Tilly-Sabco/Komisja (T-397/13 R, EU:T:2013:502), prezes Sądu oddalił wniosek w przedmiocie środka tymczasowego oraz stwierdził, że rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.
- 19 Pismem zarejestrowanym w sekretariacie Sądu w dniu 15 listopada 2013 r. Doux SA, spółka również prowadząca działalność między innymi w zakresie wywozu całych zamrożonych kurczaków z Unii do krajów Bliskiego Wschodu, wniosła o dopuszczenie jej do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania skarżącej w postępowaniu głównym. Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2014 r. prezes piątej izby Sądu dopuścił tę interwencję.
- 20 Skarżąca wniosła o to, by niektóre poufne informacje zawarte w replice oraz w załącznikach do niej nie zostały przekazane interwenientowi. Przekazanie interwenientowi wspomnianych pism i załączników zostało ograniczone do wersji jawnych przedstawionych przez skarżącą. Interwenient nie wniósł zastrzeżeń w tym względzie.
- 21 Interwenient złożył uwagi interwenienta w wyznaczonym terminie, a Komisja przedstawiła swe uwagi w tym względzie również w wyznaczonym terminie. Skarżąca nie przekazała uwag w przedmiocie tego pisma w wyznaczonym terminie.
- 22 Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd postanowił otworzyć ustny etap postępowania i w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 regulaminu postępowania przed Sądem z dnia 2 maja 1991 r. wezwał strony do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pytania oraz zażądał od Komisji przekazania pewnych dokumentów. Strony zastosowały się do tych żądań w wyznaczonym terminie.
- 23 Skarżąca wnosi do Sądu o:
- uznanie skargi za dopuszczalną;
  - stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia;
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 24 Interwenient wnosi do Sądu o:
- uznanie skargi o stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia wniesionej przez skarżącą za dopuszczalną;
  - stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia;
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 25 Komisja wnosi do Sądu o:
- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej lub oddalenie jej jako bezzasadnej;

— stwierdzenie, że rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Co do prawa

- 26 Na poparcie skargi skarżąca podnosi pięć zarzutów, opartych, po pierwsze, na naruszeniu istotnych wymogów proceduralnych i nadużyciu proceduralnym, po drugie, na uchybieniu proceduralnym i braku właściwości, po trzecie, na braku uzasadnienia, po czwarte, na naruszeniu prawa lub oczywistym błędzie w ocenie, a po piąte, na naruszeniu zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.
- 27 Komisja, nie podnosząc formalnie zarzutu niedopuszczalności, twierdzi, że skarga jest niedopuszczalna. Uważa ona, że skarżąca nie ma czynnej legitymacji procesowej, ponieważ jej zdaniem przesłanki przewidziane w art. 263 akapit czwarty TFUE nie zostały spełnione.

I – W przedmiocie dopuszczalności

- 28 Skarżąca, popierana przez interwenienta, podnosi, że zaskarżone rozporządzenie stanowi akt regulacyjny, który dotyczy jej bezpośrednio i nie wymaga środków wykonawczych zgodnie z trzecią hipotezą przewidzianą w art. 263 akapit czwarty TFUE. Tytułem ewentualnym podnosi ona, że zaskarżone rozporządzenie dotyczy jej bezpośrednio i indywidualnie w rozumieniu drugiej hipotezy przewidzianej w art. 263 akapit czwarty TFUE.
- 29 Niniejszą analizę należy rozpocząć od badania, czy zaskarżone rozporządzenie stanowi akt regulacyjny, który dotyczy skarżącej bezpośrednio i nie wymaga środków wykonawczych.

A – W przedmiocie istnienia aktu regulacyjnego

- 30 Jeśli chodzi w pierw o kwestię, czy zaskarżone rozporządzenie stanowi akt regulacyjny w rozumieniu trzeciej hipotezy przewidzianej w art. 263 akapit czwarty TFUE, należy przypomnieć, że pojęcie aktu regulacyjnego w rozumieniu tego przepisu należy rozumieć jako oznaczające każdy akt o charakterze generalnym, z wyjątkiem aktów ustawodawczych [wyrok z dnia 3 października 2013 r., Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada, C-583/11 P, Zb.Orz., EU:C:2013:625, pkt 61; postanowienie z dnia 6 września 2011 r., Inuit Tapiriit Kanatami i in./Parlament i Rada, T-18/10, Zb.Orz., EU:T:2011:419, pkt 56; wyrok z dnia 25 października 2011 r., Microban International i Microban (Europe)/Komisja, T-262/10, Zb.Orz., EU:T:2011:623, pkt 21].
- 31 Jak słusznie podkreśla skarżąca, dany akt ma charakter generalny, jeśli znajduje zastosowanie do sytuacji określonych obiektywnie i wywiera skutki prawne wobec kategorii osób ujmowanych w sposób ogólny i abstrakcyjny [postanowienie z dnia 8 kwietnia 2008 r., Saint-Gobain Glass Deutschland/Komisja, C-503/07 P, Zb.Orz., EU:C:2008:207, pkt 71; ww. w pkt 30 wyrok Microban International i Microban (Europe)/Komisja, EU:T:2011:623, pkt 23]. W niniejszej sprawie należy zaznaczyć, że zaskarżone rozporządzenie ma charakter generalny, ponieważ jego celem jest ustalenie kwoty refundacji wywozowych, które znajdują zastosowanie do kategorii podmiotów gospodarczych ujętych w sposób ogólny i abstrakcyjny, mianowicie do wszystkich podmiotów gospodarczych dokonujących wywozu omawianych produktów do państw wskazanych w rzeczonym rozporządzeniu.
- 32 Zważywszy, że zaskarżone rozporządzenie nie zostało przyjęte ani w zwykłej procedurze ustawodawczej, ani w specjalnej procedurze ustawodawczej w rozumieniu art. 289 ust. 1–3 TFUE (zob. podobnie postanowienie z dnia 4 czerwca 2012 r., Eurofer/Komisja, T-381/11, Zb.Orz., EU:T:2012:273, pkt 44), stanowi ono akt regulacyjny w rozumieniu trzeciej hipotezy przewidzianej w art. 263 akapit czwarty TFUE.

33 Komisja przyznaje zresztą, że zaskarżone rozporządzenie jest aktem regulacyjnym.

B – W przedmiocie bezpośredniego oddziaływania na skarżącą

34 Brak jest jakiegokolwiek powodu, aby pojęcie bezpośredniego oddziaływania w odniesieniu do aktów regulacyjnych w ramach trzeciej hipotezy przewidzianej w art. 263 akapit czwarty TFUE interpretować inaczej, niż pojęcie to jest interpretowane w ramach drugiej hipotezy wskazanej w art. 263 akapit czwarty TFUE, mianowicie w odniesieniu do aktów, które dotyczą osoby fizycznej lub prawnej „bezpośrednio i indywidualnie” (zob. podobnie opinia rzecznik generalnej J. Kokott w sprawie Telefónica/Komisja, C-274/12 P, Zb.Orz., EU:C:2013:204, pkt 59).

35 Warunek bezpośredniego oddziaływania wymaga, po pierwsze, aby dany akt miał bezpośredni wpływ na sytuację prawną jednostki, i po drugie, aby nie pozostawiał żadnej swobody oceny swoim adresatom, których obowiązkiem jest go wykonać, co ma mieć charakter czysto automatyczny i wynikać z samego tego uregulowania, bez stosowania norm pośrednich [ww. w pkt 30 wyrok Microban International i Microban (Europe)/Komisja, EU:T:2011:623, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo].

36 W niniejszej sprawie zaskarżone rozporządzenie wywołuje bezpośrednie skutki prawne po stronie skarżącej w tym znaczeniu, że nie może ona już korzystać z refundacji wywozowych o dodatniej wartości w zakresie prowadzonego przez nią wywozu całych zamrożonych kurczaków do krajów Bliskiego Wschodu. Zważywszy, że kwota refundacji wywozowych została ustalona w zaskarżonym rozporządzeniu na poziomie zero, rozporządzenie to nie pozostawia w tym względzie władzom krajowym zobowiązanym do przyznawania refundacji żadnego zakresu uznania. Nawet gdyby refundacja wywozowa została przyznana przez organ krajowy, jej kwota wyniosłaby automatycznie zero, ponieważ zaskarżone rozporządzenie nie pozostawia władzom krajowym żadnego zakresu uznania pozwalającego im na ustalenie refundacji wywozowych o dodatniej wartości.

37 Zaskarżone rozporządzenie dotyczy więc skarżącej bezpośrednio.

38 W odpowiedzi na pytanie zadane w tym względzie podczas rozprawy Komisja potwierdziła zresztą, że nie kwestionowała bezpośredniego oddziaływania na skarżącą, co zostało odnotowane w protokole z rozprawy.

C – W przedmiocie istnienia aktu niewymagającego środków wykonawczych

39 Pojęcie aktów regulacyjnych, które nie wymagają środków wykonawczych, w rozumieniu trzeciej hipotezy przewidzianej w art. 263 akapit czwarty TFUE należy interpretować w świetle celu tego postanowienia, polegającego – jak wynika z jego genezy – na uniknięciu sytuacji, w której jednostka będzie zmuszona do naruszenia prawa, aby móc zwrócić się do sądu. Otóż gdy akt regulacyjny wywiera bezpośrednio wpływ na sytuację prawną osoby fizycznej lub prawnej, nie wymagając środków wykonawczych, osoba ta mogłaby zostać pozbawiona skutecznej ochrony sądowej, gdyby nie dysponowała bezpośrednim środkiem zaskarżenia przed sądem Unii w celu podważenia zgodności z prawem tego aktu regulacyjnego. W braku środków wykonawczych osoba fizyczna lub prawna byłaby bowiem w stanie, mimo że rzeczony akt dotyczy jej bezpośrednio, doprowadzić do skontrolowania tego aktu przez sąd dopiero po naruszeniu przepisów tego aktu, powołując się na ich niezgodność z prawem w ramach postępowania wszczętego przeciwko niej przed sądem krajowym (wyrok z dnia 19 grudnia 2013 r., Telefónica/Komisja, C-274/12 P, Zb.Orz., EU:C:2013:852, pkt 27).

40 Trybunał wyjaśnił również, że w sytuacji gdy akt regulacyjny wymaga środków wykonawczych, sądowa kontrola poszanowania porządku prawnego Unii zapewniona jest niezależnie od tego, czy środki te przyjmowane są przez Unię, czy przez państwa członkowskie. Osoby fizyczne lub prawne, które z racji przesłanek dopuszczalności określonych w art. 263 akapit czwarty TFUE nie mogą zaskarżyć

bezpośrednio do sądu Unii aktu regulacyjnego Unii, są chronione przed stosowaniem wobec nich takiego aktu dzięki możliwości zaskarżenia środków wykonawczych wymaganych przez tenże akt (ww. w pkt 39 wyrok Telefónica/Komisja, EU:C:2013:852, pkt 28).

- 41 Aby móc ocenić, czy akt regulacyjny wymaga środków wykonawczych, należy odnieść się do sytuacji osoby powołującej się na prawo do wniesienia skargi w ramach trzeciej hipotezy przewidzianej w art. 263 akapit czwarty TFUE. Nie jest więc istotne, czy dany akt wymaga środków wykonawczych względem innych podmiotów prawa. Ponadto należy odnieść się wyłącznie do przedmiotu skargi (ww. w pkt 39 wyrok Telefónica/Komisja, EU:C:2013:852, pkt 30, 31).
- 42 Wprawdzie z orzecznictwa przytoczonego w pkt 39 powyżej wynika, że pojęcie aktów regulacyjnych, które nie wymagają środków wykonawczych, należy interpretować w świetle celu tego postanowienia, którym jest zapewnienie skutecznej ochrony sądowej, nie oznacza to jednak, że owo pojęcie należy badać wyłącznie w świetle tego celu. Nie jest bowiem możliwe zajęcie stanowiska w kwestii obiektywnego kryterium dopuszczalności, mianowicie przesłanki istnienia aktu regulacyjnego, który wymaga środków wykonawczych, odpowiadając wyłącznie na pytanie, czy skarżący ma zapewnioną skuteczną ochronę sądową.
- 43 Zważywszy na brzmienie trzeciej hipotezy wskazanej w art. 263 akapit czwarty TFUE, należy też zbadać, czy dany akt regulacyjny „wymaga” środków niezbędnych do jego wykonania. Oznacza to, że środkami wykonawczymi w rozumieniu tego przepisu mogą być wyłącznie środki, które są przyjmowane przez organy lub jednostki organizacyjne Unii lub władze krajowe w normalnym toku spraw. Jeśli w normalnym toku spraw organy lub jednostki organizacyjne Unii oraz władze krajowe nie przyjmą żadnego środka, aby wykonać akt regulacyjny i skonkretyzować jego skutki dla każdego z zainteresowanych podmiotów gospodarczych, ów akt regulacyjny nie „wymaga” środków wykonawczych.
- 44 Należy podkreślić, że zgodnie z brzmieniem trzeciej hipotezy wskazanej w art. 263 akapit czwarty TFUE nie wystarczy, by akt regulacyjny „mógł wymagać” środków wykonawczych, ale musi on „wymagać” środków wykonawczych.
- 45 Brzmienie trzeciej hipotezy przewidzianej w art. 263 akapit czwarty TFUE w wersjach językowych traktatu FUE innych niż francuska, takich jak wersja angielska (does not entail implementing measures) lub wersja niemiecka (keine Durchführungsmaßnahmen nach sich ziehen), potwierdza, że powinno chodzić o środki, które podążają naturalnie za aktem regulacyjnym. Nie wystarczy, by podmiot gospodarczy miał możliwość zobowiązania administracji w sztuczny sposób do przyjęcia środka podlegającego zaskarżeniu, ponieważ taki środek nie stanowi środka, którego „wymaga” akt regulacyjny.
- 46 Należy zatem zbadać, czy w normalnym toku spraw władze przyjmą środki, aby zapewnić wykonanie zaskarżonego rozporządzenia.
- 47 Zgodnie z art. 167 ust. 1 rozporządzenia nr 1234/2007 refundacja wywozowa zostaje przyznana wyłącznie na wniosek i po przedłożeniu pozwolenia na wywóz. Artykuł 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 612/2009 z dnia 7 lipca 2009 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu refundacji wywozowych do produktów rolnych (Dz.U. L 186, s. 1) stanowi, że z wyjątkiem wywozu towarów uprawnienie do refundacji jest uzależnione od przedstawienia pozwolenia na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji. Jak podkreśla Komisja, wniosek powinien zostać złożony do władz krajowych, a pozwolenie na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji również wydają władze krajowe.
- 48 Ponadto zgodnie z art. 46 ust. 1 rozporządzenia nr 612/2009 refundacje wypłacane są tylko na specjalny wniosek eksportera przez państwo członkowskie, na którego terytorium zostało przyjęte zgłoszenie wywozowe.

- 49 Należy ponadto zaznaczyć, że zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia Komisji (WE) nr 376/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu pozwoleń na wywóz i przywóz oraz świadectw o wcześniejszym ustaleniu refundacji dla produktów rolnych (Dz.U. L 114, s. 3) pozwolenia lub świadectwa muszą być przedłożone w przypadku wywozu „produkt[ów], o których mowa w art. 162 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1234/2007, co do których ustalono refundacje wywozowe, w tym w wysokości zerowej, lub podatek wywozowy”.
- 50 Ponadto zgodnie z art. 1 ust. 4 rozporządzenia nr 376/2008 „[n]a potrzeby systemu pozwoleń na wywóz [...] oraz świadectw o wcześniejszym ustaleniu refundacji dla produktów rolnych, o którym mowa w ust. 1, w przypadku ustalenia refundacji na produkty niewymienione w części II załącznika II oraz w przypadku gdy podmiot gospodarczy nie wnioskuje o przyznanie refundacji, przedłożenie pozwolenia lub świadectwa na wywóz wspomnianych produktów nie jest wymagane”.
- 51 W niniejszej sprawie bezsporna jest między stronami okoliczność, że nie istniał jakikolwiek obowiązek uzyskania pozwolenia na wywóz w zakresie omawianych produktów, aby móc je eksportować bez skorzystania z refundacji wywozowych.
- 52 Komisja twierdzi, że nawet w przypadku ustalenia przez rozporządzenie kwoty refundacji wywozowych na poziomie zero „nic nie wstrzymuje” podmiotu gospodarczego od złożenia wniosku o wydanie pozwolenia na wywóz, ponieważ zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia nr 376/2008 wraz z wydaniem pozwolenia na wywóz prawo wywozu zostaje ustalone, chroniąc podmiot gospodarczy przed wszelkim ryzykiem, w przypadku gdyby Unia postanowiła wprowadzić opłatę dodatkową, zakaz wywozu lub jakikolwiek inny podobny środek.
- 53 Jednakże kwestią mającą znaczenie dla ustalenia, czy zaskarżone rozporządzenie „wymaga” środków wykonawczych, nie jest kwestia, czy nic nie wstrzymuje zainteresowanych podmiotów gospodarczych od złożenia wniosku o pozwolenie na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji wywozowych, ale kwestia, czy w normalnym toku spraw podmioty gospodarcze złożą takie wnioski.
- 54 W tym względzie należy zaznaczyć, że zważywszy, iż uzyskanie pozwolenia na wywóz nie jest obowiązkowe, a refundacje wywozowe, które mogą zostać ustalone, będą w każdym razie miały wartość zerową, zainteresowane podmioty gospodarcze nie złożą w normalnym toku spraw do władz krajowych wniosków o pozwolenie na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji wywozowych.
- 55 Skarżąca słusznie podkreśla w replice, że ryzyko wprowadzenia podatku wywozowego, a nawet zakazu wywozu między dniem złożenia wniosku o pozwolenie na wywóz a właściwym wywozem było w omawianym sektorze w 2013 r. teoretyczne. Zważywszy bowiem, że omawiane produkty korzystały do chwili przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia z refundacji wywozowych o dodatniej wartości, nie było możliwe, że w niedalekiej przyszłości Komisja wprowadzi podatek wywozowy, a nawet zakaz wywozu. Komisja nie twierdzi zresztą, że takie ryzyko istniało.
- 56 Komisja przyznaje poza tym, że po ustaleniu przez zaskarżone rozporządzenie refundacji na poziomie zero nie złożono wniosków o pozwolenia na wywóz w sektorze drobiowym.
- 57 W zakresie, w jakim Komisja podkreśla, że w sektorze zbóż i cukru złożono wnioski o pozwolenia na wywóz pomimo ustalania na poziomie zero kwoty refundacji wywozowych, należy zaznaczyć, że Komisja nie przedstawia żadnej informacji szczegółowej pozwalającej ocenić powody, z jakich podmioty gospodarcze złożyły takie wnioski w innych sektorach, oraz ocenić, czy sytuacja w sektorze mięsa drobiowego była porównywalna. Komisja przyznała zresztą podczas rozprawy, że nie istniały nowsze przykłady takiej praktyki.

- 58 Ze względu na ustalenie przez zaskarżone rozporządzenie kwoty refundacji wywozowych na poziomie zero oraz w braku obowiązku przedłożenia pozwolenia na wywóz, tak aby móc dokonać wywozu omawianych produktów w normalnym toku spraw, żaden wniosek o pozwolenie na wywóz nie zostanie złożony do władz krajowych. W braku wniosków o pozwolenia na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji wywozowych władze krajowe nie przyjmą żadnego środka w celu wykonania zaskarżonego rozporządzenia. Nie przyjmą one zatem takich środków w normalnym toku spraw. Nie będzie więc żadnego środka konkretyzującego skutki, jakie zaskarżone rozporządzenie wywołuje względem różnych zainteresowanych podmiotów gospodarczych.
- 59 Sztuczne byłoby uznanie, że zaskarżone rozporządzenie wymaga środków wykonawczych z tego tylko względu, iż podmioty gospodarcze mogą złożyć wnioski o pozwolenia na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji wywozowych i zobowiązać w ten sposób władze krajowe do przyjęcia środków służących wykonaniu zaskarżonego rozporządzenia, mianowicie przyznania refundacji wywozowych na poziomie zero. Podmioty gospodarcze nie mają bowiem żadnego powodu, by postąpić w ten sposób, i nie uczynią więc tego w normalnym toku spraw.
- 60 Komisja przyznaje, że wymaganie od podmiotu gospodarczego złożenia wniosku o pozwolenie na wywóz wyłącznie w celu uzyskania dostępu do sądu mogłoby się wydać przesadne. W odpowiedzi na pytanie zadane w tym względzie przez Sąd na piśmie przyznaje ona też, że „w pewnym zakresie” ustalenie w rozporządzeniu kwoty refundacji wywozowych na poziomie zero stanowi akt, który w normalnym toku spraw nie spowoduje przyjęcia żadnego aktu przez organ w celu jego wykonania, ponieważ podmiot gospodarczy nie potrzebuje a priori żadnego aktu, by móc dokonać wywozu bez refundacji.
- 61 Komisja uważa jednak, że w niniejszej sprawie akt wykonawczy, o który normalnie by nie wniesiono, mógłby zostać objęty wnioskiem właśnie w celu uzyskania dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Sądzi ona, że skarżąca mogłaby wnieść o pozwolenie na wywóz, które przyznałoby jej prawo do refundacji wywozowej na poziomie 0 EUR, i że po przedstawieniu dowodu na wywóz produktów wymienionych w pozwoleniu mogłaby ona zakwestionować przed sądem krajowym przyznanie refundacji na poziomie zero, powołując się na rzekomą niezgodność z prawem zaskarżonego rozporządzenia.
- 62 Tymczasem to właśnie fakt, iż wniosek zostaje złożony do władz krajowych wyłącznie w celu uzyskania dostępu do wymiaru sprawiedliwości, oznacza, że ów wniosek nie zostanie złożony w normalnym toku spraw. Ponieważ władze krajowe nie mają innego wyboru, jak tylko ustalić kwotę refundacji na poziomie zero, eksporter nie może mieć żadnego interesu w uzyskaniu ustalenia refundacji przez władze krajowe w tych okolicznościach, chyba że chodzi o doprowadzenie w „sztuczny” sposób do przyjęcia aktu, który mógłby zostać zaskarżony.
- 63 Z powyższego wynika, że zaskarżone rozporządzenie nie „wymaga” środków wykonawczych.
- 64 Wniosku tego nie podważa argument Komisji, zgodnie z którym paradoksalne byłoby uzależnienie dopuszczalności skargi od poziomu refundacji oraz uznanie, że w przypadku ustalenia kwoty refundacji na poziomie zero rozporządzenie nie wymaga środków wykonawczych, podczas gdy w przypadku ustalenia jej na poziomie powyżej zero aktem zaskarżalnym jest akt wykonawczy na szczeblu krajowym.
- 65 Kwestia, czy akt regulacyjny wymaga środków wykonawczych, powinna bowiem zostać zbadana z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danego przypadku. Należy przypomnieć, że w celu dokonania oceny, czy dany akt regulacyjny wymaga środków wykonawczych, należy odnieść się do sytuacji osoby powołującej się na prawo do wniesienia skargi (zob. pkt 41 powyżej). Jest więc możliwe, że to samo rozporządzenie może zostać zakwestionowane przed Sądem przez niektóre podmioty gospodarcze, ponieważ dotyczy ich bezpośrednio i nie wymaga środków wykonawczych w stosunku do nich, podczas gdy wymaga środków wykonawczych wobec innych podmiotów gospodarczych. Tym

bardziej nie jest wykluczone, że rozporządzenie ustalające na poziomie zero kwotę refundacji nie wymaga środków wykonawczych, podczas gdy „podobne” rozporządzenie ustalające refundacje o wartości dodatniej ich wymaga.

- 66 Nie jest więc konieczne zbadanie zasadności argumentów skarżącej, zgodnie z którymi nawet gdyby wniosła ona o pozwolenie na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji wywozowych, nie mogłaby w żadnym razie zakwestionować przed sądem krajowym przyjętego na szczeblu krajowym aktu przyznającego refundacje wywozowe na poziomie zero.
- 67 Nie jest też konieczne zbadanie argumentów skarżącej, zgodnie z którymi zaskarżone rozporządzenie dotyczy jej indywidualnie.
- 68 Z całości powyższych rozważań wynika, że skarga jest dopuszczalna, ponieważ zaskarżone rozporządzenie jest aktem regulacyjnym, który dotyczy skarżącej bezpośrednio i który nie wymaga środków wykonawczych.

II – *Co do istoty*

A – W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia istotnych wymogów proceduralnych i nadużycia proceduralnego

- 69 Zarzut pierwszy dzieli się na dwie części. Część pierwsza oparta jest na naruszeniu procedury przewidzianej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55, s. 13), zaś druga – na sprzeczności między przyjętą procedurą a odniesieniami zawartymi w omawianym tekście.

1. W przedmiocie części pierwszej, opartej na naruszeniu procedury przewidzianej w rozporządzeniu nr 182/2011

- 70 Skarżąca, popierana przez interwenienta, uważa, że przedstawiając projekt zaskarżonego rozporządzenia dopiero podczas posiedzenia komitetu zarządzającego, Komisja naruszyła reguły przewidziane w art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011. Komisja nie przekazała bowiem członkom komitetu zarządzającego wszystkich informacji, które umożliwiłyby im „wczesne i skuteczne przeanalizowanie projektu aktu wykonawczego oraz wyrażenie swoich opinii” w rozumieniu art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011.
- 71 Komisja kwestionuje argumenty skarżącej i interwenienta.
- 72 Należy wprawdzie zaznaczyć, że skarżąca wskazała początkowo, iż zarzut pierwszy był oparty w całości na nadużyciu proceduralnym.
- 73 Jednakże w ramach części pierwszej zarzutu pierwszego skarżąca podnosi w istocie naruszenie istotnych wymogów proceduralnych, jako że Komisja miała naruszyć podczas konsultacji komitetu zarządzającego procedurę przewidzianą w art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011. Skarżąca potwierdziła podczas rozprawy, że pierwsza część zarzutu pierwszego była w rzeczywistości oparta na naruszeniu istotnych wymogów proceduralnych, co zostało odnotowane w protokole z rozprawy.

a) W przedmiocie zarzucanego naruszenia przepisów proceduralnych

74 Zgodnie z art. 195 rozporządzenia nr 1234/2007 Komisję wspiera komitet zarządzający. Stosownie do art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 182/2011 komitet złożony jest z przedstawicieli państw członkowskich, a przewodniczy mu przedstawiciel Komisji.

75 Artykuł 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011 ma następujące brzmienie:

„Przewodniczący przedstawia komitetowi projekt aktu wykonawczego, który ma zostać przyjęty przez Komisję.

Z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków przewodniczący zwołuje posiedzenie nie wcześniej niż 14 dni od przedłożenia komitetowi projektu aktu wykonawczego oraz projektu porządku posiedzenia. Komitet wydaje opinię o projekcie aktu wykonawczego w terminie, jaki przewodniczący może wyznaczyć w zależności od pilności sprawy. Terminy są proporcjonalne i umożliwiają członkom komitetu wczesne i skuteczne przeanalizowanie projektu aktu wykonawczego oraz wyrażenie swoich opinii”.

76 Jak wyjaśniła Komisja, procedura konsultacji komitetu zarządzającego przebiegła w następujący sposób. W dniu 16 lipca, a więc na dwa dni przed posiedzeniem komitetu zarządzającego, Komisja wysłała pocztą elektroniczną do członków komitetu zarządzającego dokument zatytułowany „EU Market situation for poultry” („Sytuacja na unijnym rynku drobiu”; zwany dalej „dokumentem przedstawionym komitetowi zarządzającemu”).

77 W dniu, w którym odbyło się posiedzenie komitetu zarządzającego, to znaczy 18 lipca 2013 r., Komisja przedstawiła rano sytuację na rynku drobiu. Tego samego dnia po południu, po godzinie 13, gdy posiedzenie było kontynuowane, Komisja przedstawiła komitetowi zarządzającemu projekt zaskarżonego rozporządzenia. Chodziło o rozporządzenie standardowe, w którym zaktualizowano jedynie liczby. Konkretnie chodziło o kserokopię wcześniejszego rozporządzenia ustalającego refundacje wywozowe, w którym wzmianki dotyczące kwot refundacji zostały zamazane ołówkiem.

78 Projekt zaskarżonego rozporządzenia został następnie poddany pod głosowanie. Dyrektor generalny DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich dopełnił formalności związanych z samodzielnym zatwierdzeniem w tym samym dniu o godz. 15.46, aby umożliwić opublikowanie zaskarżonego rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym następnego dnia w celu zapewnienia jego niezwłocznego wejścia w życie i stosowania.

79 Komisja wyjaśniła ponadto, że stosowała tę praktykę w zakresie ustalania refundacji wywozowych od 1962 r.

80 Wskazała ona poza tym, że procedura oraz terminy nie zostały zakwestionowane przez państwa członkowskie w niniejszym przypadku.

81 Komisja twierdzi, że powodem leżącym u podstaw tej praktyki jest uniknięcie przecieków, zakłóceń na rynku oraz spekulacji zagrażających interesom finansowym Unii. Wskazuje ona, że rozdystrybuowanie projektu środków po godzinie 13 znajduje uzasadnienie w okoliczności, że na podstawie art. 16 rozporządzenia nr 376/2008 po godzinie 13 nie można złożyć żadnego wniosku o pozwolenie, który byłby ważny w tym samym dniu. Komisja uważa, że owe zasady są bezwzględnie istotne oraz że fakt, iż podmioty gospodarcze wiedziałyby z wyprzedzeniem o ewentualnym obniżeniu kwoty refundacji, pozwoliłby im, poprzez wcześniejsze ustalenie refundacji, na uzyskanie ogromnych kwot, będących wynikiem czystej spekulacji, i to z uszczerbkiem dla budżetu Unii, pociągając ponadto za sobą silne zakłócenia na rynkach. Komisja podnosi też, że podmioty gospodarcze są informowane o środkach przed ich opublikowaniem przez różne organizmy zawodowe, które nawiązują kontakt z ich krajowymi organami administracyjnymi.

- 82 Skarżąca uważa, że argumenty podniesione przez Komisję nie uzasadniają przedstawienia projektu zaskarżonego rozporządzenia dopiero podczas posiedzenia i że nie można domniemywać, iż istniało ryzyko przecieków.
- 83 Należy więc zbadać, czy sposób, w jaki Komisja procedowała podczas przyjmowania zaskarżonego rozporządzenia, jest zgodny z zasadami przewidzianymi w art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011.
- 84 Należy w pierwszej kolejności zbadać kwestię, czy rozporządzenie nr 182/2011 pozwala zasadniczo na przedstawienie projektu rozporządzenia komitetowi zarządzającemu w toku posiedzenia.
- 85 Artykuł 3 ust. 3 akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 182/2011 przewiduje termin co najmniej 14 dni między dniem przedłożenia projektu aktu wykonawczego a dniem posiedzenia komitetu zarządzającego, którego to terminu należy dochować „[z] wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków”.
- 86 Można więc odejść od zasady zobowiązującej do przedstawienia projektu rozporządzenia na 14 dni przed dniem posiedzenia komitetu zarządzającego, przy czym rozporządzenie nr 182/2011 nie przewiduje minimalnego terminu, który powinien zostać dochowany. Ze względu na sformułowanie „[z] wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków”, które figuruje na początku pierwszego zdania art. 3 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 182/2011, to pierwsze zdanie nie stoi na przeszkodzie złożeniu projektu rozporządzenia podczas posiedzenia.
- 87 Zdanie drugie art. 3 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 182/2011 przewiduje, że komitet zarządzający wydaje opinię o projekcie aktu wykonawczego „w terminie, jaki przewodniczący może wyznaczyć w zależności od pilności sprawy”. Skarżąca stwierdziła w istocie podczas rozprawy, iż ze sformułowania tego wynikało, że termin musiał zawsze istnieć i że termin musiał być minimalny, tak że przedstawienie projektu rozporządzenia celem jego przyjęcia w toku posiedzenia było wykluczone.
- 88 Komisja słusznie podkreśliła w tym względzie podczas rozprawy, że nawet w przypadku przedstawienia projektu celem jego przyjęcia w toku posiedzenia członkowie komitetu zarządzającego mają zawsze „chwilę” na zbadanie tekstu. Nawet w razie przedstawienia projektu rozporządzenia w toku posiedzenia głosowanie nie zbiega się bowiem z przedstawieniem projektu, ale odbywa się zawsze po upływie pewnego czasu, wynoszącego przynajmniej kilka minut lub kilka kwadransów. Przedstawienie projektu w toku posiedzenia nie oznacza więc, że komitet zarządzający nie dysponuje żadnym terminem na wydanie opinii.
- 89 Zdanie trzecie art. 3 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 182/2011, zgodnie z którym „terminy są proporcjonalne i umożliwiają członkom komitetu wczesne i skuteczne przeanalizowanie projektu aktu wykonawczego oraz wyrażenie swoich opinii”, również nie stoi na przeszkodzie przedstawieniu projektu rozporządzenia podczas posiedzenia. Jeśli bowiem termin wynoszący kilka minut lub, stosownie do okoliczności, kilka kwadransów między przedłożeniem projektu rozporządzenia komitetowi zarządzającemu a poddaniem pod głosowanie jest wystarczający, aby umożliwić członkom komitetu skuteczne przeanalizowanie projektu aktu wykonawczego oraz wyrażenie opinii, to termin taki może być „proporcjonalny” w rozumieniu art. 3 ust. 3 akapit drugi zdanie trzecie rozporządzenia nr 182/2011.
- 90 Sformułowanie, zgodnie z którym członkowie komitetu zarządzającego muszą mieć możliwość „wczesnego” przeanalizowania projektu, należy interpretować w świetle okoliczności, że zgodnie z tym samym przepisem termin powinien być „proporcjonalny”. Słowo „wczesne” nie oznacza koniecznie, że projekt rozporządzenia musi zostać przedłożony komitetowi zarządzającemu przed dniem posiedzenia. Jeśli termin wynoszący kilka minut lub, stosownie do okoliczności, kilka kwadransów jest „proporcjonalny” w świetle okoliczności, owo przedstawienie należy uznać za dokonane „wcześnie” w rozumieniu art. 3 ust. 3 akapit drugi zdanie trzecie rozporządzenia nr 182/2011.

- 91 Z powyższego wynika, że art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011 nie stoi zasadniczo na przeszkodzie przedstawieniu projektu rozporządzenia podczas posiedzenia.
- 92 Należy więc zbadać, czy podczas przyjęcia zaskarżonego rozporządzenia istniało wystarczające uzasadnienie, pozwalające na niedochowanie terminu 14 dni, którego należy przestrzegać „[z] wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków”, oraz czy przedstawienie projektu podczas posiedzenia komitetu zarządzającego umożliwiło w niniejszej sprawie członkom komitetu skuteczne przeanalizowanie projektu aktu wykonawczego oraz wyrażenie opinii.
- 93 W tym względzie należy przede wszystkim przypomnieć, że na dwa dni przed posiedzeniem Komisja wysłała pocztą elektroniczną do członków komitetu zarządzającego dokument przedstawiony komitetowi zarządzającemu, mianowicie prezentację dotyczącą sytuacji na rynku drobiu. Ów dokument, który skarżąca przekazała w załączniku do skargi, pozwolił państwowym członkowskim na uzyskanie informacji na temat sytuacji na rynku oraz na wyrobienie sobie własnej opinii w tym przedmiocie. W świetle treści tego dokumentu czas, jaki upłynął między jego wysłaniem a dniem posiedzenia, był wystarczający, aby umożliwić członkom komitetu zarządzającego faktyczne zapoznanie się z informacjami tam zawartymi, wyrobienie sobie opinii na temat sytuacji na rynku oraz przygotowanie ewentualnych pytań, które mogliby zadać Komisji w tej kwestii podczas posiedzenia komitetu zarządzającego. Należy zaznaczyć, że art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011 nie przewiduje szczególnego terminu na wysłanie takich dokumentów. Termin 14 dni przewidziany w art. 3 ust. 3 akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 182/2011 dotyczy bowiem tylko przedłożenia projektu aktu wykonawczego oraz projektu porządku posiedzenia.
- 94 Należy ponadto zaznaczyć, że z załącznika 9 do skargi wynika, iż zaproszenie oraz porządek posiedzenia komitetu zarządzającego w dniu 18 lipca 2013 r. są opatrzone datą 3 lipca 2013 r. Skarżąca nie twierdzi, że termin 14 dni między dniem przedłożenia projektu porządku posiedzenia a dniem posiedzenia komitetu zarządzającego, przewidziany w art. 3 ust. 3 akapit drugi zdanie pierwsze rozporządzenia nr 182/2011, nie został dochowany w niniejszej sprawie.
- 95 Otrzymawszy porządek posiedzenia komitetu zarządzającego, członkowie tego komitetu wiedzieli, że w godzinach porannych przedstawiona zostanie na posiedzeniu sytuacja na rynku mięsa drobiowego oraz jaj i że po godzinie 13 komitet zarządzający będzie miał przedstawić swą opinię na temat projektu rozporządzenia ustalającego refundacje wywozowe w sektorze mięsa drobiowego. W tych okolicznościach członkowie komitetu zarządzającego mieli dość dużo czasu, by – jeśli tego chcieli – skontaktować się z zainteresowanymi podmiotami gospodarczymi lub z organizmami zawodowymi, aby zapoznać się z ich opinią na temat sytuacji na rynku i kwoty refundacji wywozowych, którą uważali za odpowiednią, lub aby zapoznać się w drodze publicznie dostępnych środków z sytuacją na rynku.
- 96 Następnie prezentacja dotycząca sytuacji na rynku, dokonana przez Komisję podczas posiedzenia komitetu zarządzającego w dniu 18 lipca 2013 r. w godzinach porannych, pozwoliła państwowym członkowskim na wymianę opinii oraz na zwrócenie się do Komisji o wszelkie pożądanе wyjaśnienia w sprawie sytuacji na rynku.
- 97 Wreszcie Komisja przedstawiła projekt zaskarżonego rozporządzenia podczas tego spotkania po południu. Jeśli chodzi o ów projekt, należy przypomnieć, że chodziło o rozporządzenie standardowe, w którym zaktualizowano jedynie liczby (zob. pkt 77 powyżej). Z załącznika 10 do skargi wynika, że projekt zaskarżonego rozporządzenia przedłożony komitetowi zarządzającemu był kserokopią wcześniejszego rozporządzenia, w którym nowe zaproponowane kwoty refundacji zostały dodane odręcznie. Z dokumentu tego wynika ponadto, że poza zaktualizowaniem kwoty refundacji dokonano jedynie czysto formalnych modyfikacji, takich jak zaktualizowanie daty i numeru rozporządzenia.

- 98 Jedyną informacją, jaką dodano podczas posiedzenia w dniu 18 lipca 2013 r. po południu, poza informacjami, o których członkowie komitetu zarządzającego wiedzieli, była zatem dokładna kwota refundacji zaproponowana przez Komisję. Nie było więc konieczne, by termin ustalony przez przewodniczącego komitetu zarządzającego był wystarczający, aby zbadać tekst rozporządzenia, a jedynie aby zapoznać się z faktem, iż kwota zaproponowana przez Komisję wynosiła zero, oraz by wyrobić sobie opinię w kwestii tej propozycji.
- 99 Zważywszy na okoliczność, że członkowie komitetu zarządzającego mieli przed posiedzeniem dość czasu, aby wyrobić sobie opinię na temat sytuacji na rynku, oraz że sytuacja na rynku została ponadto przedstawiona podczas posiedzenia w godzinach porannych, byli oni w stanie udzielić niezwłocznie opinii w przedmiocie propozycji Komisji dotyczącej ustalenia kwoty refundacji na poziomie zero.
- 100 Poza tym nic nie wstrzymywało państw członkowskich od zwrócenia się do Komisji o dodatkowe wyjaśnienia i od wezwania jej do bardziej szczegółowego uzasadnienia jej propozycji dotyczącej ustalenia kwoty refundacji wywozowych na poziomie zero. Państwa członkowskie miały też możliwość zabrania głosu, by wyjaśnić pozostałym członkom komitetu zarządzającego, że ich zdaniem owo ustalenie refundacji na poziomie zero nie było uzasadnione w świetle sytuacji rynkowej. Skarżąca nie twierdzi, że członek komitetu zarządzającego pragnął wziąć udział w debacie i że nie zrobił tego, ponieważ zabrakło czasu. Komisja podkreśla natomiast, że nie wydzielała czasu na zabranie głosu państwom członkowskim i że udzieliła jak zwykle odpowiedzi na wszystkie zadane pytania.
- 101 Należy ponadto zaznaczyć, że – jak wyjaśniła Komisja, a skarżąca temu nie zaprzeczyła – żaden z członków komitetu zarządzającego nie podniósł zastrzeżenia w odniesieniu do przedstawienia projektu zaskarżonego rozporządzenia dopiero w trakcie posiedzenia ani w odniesieniu do terminu między przedstawieniem projektu zaskarżonego rozporządzenia a poddaniem go pod głosowanie.
- 102 Skarżąca stwierdziła podczas rozprawy, że skoro państwa członkowskie otrzymały informacje na temat sytuacji rynkowej na dwa dni przed posiedzeniem komitetu zarządzającego, mogły one uznać, iż zważywszy na ewolucję na rynku, Komisja proponuje utrzymać kwotę refundacji wywozowych na tym samym poziomie co w poprzednim rozporządzeniu. Zdaniem skarżącej dodanie liczby zero podczas posiedzenia komitetu zarządzającego wszystko zmieniło.
- 103 W tym względzie należy zaznaczyć, że jeśli członek komitetu zarządzającego uważa, iż w świetle prezentacji sytuacji rynkowej przekazanej dwa dni przed dniem posiedzenia ewolucja sytuacji rynkowej nie stanowi podstawy do zmiany kwoty refundacji wywozowych, i dowiaduje się po południu na posiedzeniu komitetu zarządzającego, że Komisja proponuje ustalić kwotę refundacji na poziomie zero, to może on, na podstawie art. 3 ust. 4 rozporządzenia nr 182/2011, zaproponować modyfikacje, a w szczególności pozostawienie bez zmian kwoty refundacji ustalonej w poprzednim rozporządzeniu.
- 104 Wprawdzie skarżąca twierdzi, że państwa członkowskie nie miały czasu, by dokonać wzajemnych uzgodnień, nie podnosi ona jednak, że któreś państwo członkowskie sprzeciwiło się poddaniu projektu zaskarżonego rozporządzenia pod głosowanie. Trzeba zaznaczyć, że do państw członkowskich, a nie do skarżącej należy podjęcie decyzji, czy państwa te potrzebują więcej czasu, by zapewnić sobie możliwość przeprowadzenia wzajemnych uzgodnień. Ponadto każde państwo członkowskie miało możliwość zabrania głosu oraz wyjaśnienia innym państwom członkowskim powodów, z jakich uważało ono za niezasadne ustalenie kwoty refundacji wywozowych na poziomie zero, wzywając tym samym inne państwa członkowskie do głosowania przeciwko projektowi zaskarżonego rozporządzenia.
- 105 Skarżąca uważa, że fakt, iż dyrektor generalny DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich mógł samodzielnie dokonać zatwierdzenia w tym samym dniu po godz. 15.46, wskazuje na brak poważnej dyskusji w przedmiocie refundacji wywozowych.
- 106 Należy stwierdzić w tym względzie, że skarżąca nie może wymagać, by członkowie komitetu zarządzającego poświęcili określony czas na dyskusję.

- 107 Do Komisji należy przedstawienie sytuacji rynkowej oraz zapewnienie członkom komitetu zarządzającego okazji do zadawania pytań oraz wyrażenia ich opinii na temat projektu zaskarżonego rozporządzenia. Jeśli tylko kilka państw członkowskich chce zadać pytania lub zabrać głos, by przedstawić swe uwagi, dyskusja może zakończyć się bardzo szybko. Nie oznacza to, że członkowie komitetu zarządzającego nie mają faktycznej możliwości wyrażenia swoich opinii w rozumieniu art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011. Należy ponadto przypomnieć, że sytuacja rynkowa została przedstawiona i omówiona podczas spotkania komitetu zarządzającego w godzinach porannych i że przedmiotem dyskusji po południu była wyłącznie dokładna kwota refundacji zaproponowana przez Komisję.
- 108 Z powyższego wynika, że w niniejszej sprawie termin między przedstawieniem projektu zaskarżonego rozporządzenia a poddaniem go pod głosowanie był wystarczający, by umożliwić członkom komitetu zarządzającego skuteczne przeanalizowanie tego projektu oraz wyrażenie swoich opinii.
- 109 Następnie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 3 ust. 3 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia nr 182/2011 termin na przedstawienie opinii przez komitet zarządzający wyznacza przewodniczący tego komitetu zależnie od pilności sprawy.
- 110 Podczas rozprawy skarżąca podniosła w istocie, że w przeciwieństwie do sytuacji, na podstawie której wydany został wyrok z dnia 14 stycznia 1987 r., Niemcy/Komisja (278/84, Rec, EU:C:1987:2), na którym Komisja się oparła, w niniejszej sprawie nie istniało poważne zakłócenie na rynku, mogące uzasadnić przedstawienie projektu zaskarżonego rozporządzenia dopiero podczas posiedzenia.
- 111 W tym względzie należy stwierdzić, że Komisja faktycznie nie wspomniała o istnieniu pilnego charakteru, w tym znaczeniu, iż sytuacja na rynku była taka, że wymagała pilnej zmiany kwoty refundacji. Sytuacja taka umożliwiłaby zresztą Komisji, na podstawie art. 164 ust. 2 rozporządzenia nr 1234/2007, zmianę kwoty refundacji w okresie między dokonaniem dwóch okresowych ustaleń, i to bez pomocy komitetu zarządzającego.
- 112 W zaskarżonym rozporządzeniu Komisja dokonała okresowego ustalenia kwoty refundacji wywozowych, a fakt, iż w dniu 3 lipca 2013 r. wpisała ona ten punkt do porządku posiedzenia w dniu 18 lipca 2013 r., świadczy o tym, że nie uznała ona, iż dostosowanie kwoty refundacji było szczególnie pilne.
- 113 Jak podkreśla Komisja, nie istnieje jednak żadna sprzeczność między okresowym charakterem ustalenia refundacji wywozowych a faktem, iż gdy nadchodzi dzień ustalenia refundacji, istnieje konieczność szybkiego działania w trybie pilnym.
- 114 Z brzmienia art. 3 ust. 3 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia nr 182/2011 wynika, że to przewodniczący komitetu zarządzającego, a zatem przedstawiciel Komisji decyduje o tym, czy sprawa jest pilna. Badanie Sądu ogranicza się do zbadania istnienia oczywistego błędu w ocenie lub nadużycia władzy (zob. podobnie ww. w pkt 110 wyrok Niemcy/Komisja, EU:C:1987:2, pkt 13).
- 115 Należy stwierdzić, że procedura stosowana przez Komisję pozwala uniknąć wszelkiego ryzyka związanego z ewentualnymi przeciekami. Przekazanie projektu rozporządzenia zawierającego dane liczbowe dopiero po godzinie 13 w dniu, w którym ma nastąpić głosowanie w Komitecie Zarządzającym oraz przyjęcie zaskarżonego rozporządzenia, pozwala bowiem na uniknięcie ryzyka, że podmiot gospodarczy, dowiedziawszy się, iż Komisja ma zaproponować obniżenie kwoty refundacji, będzie mógł złożyć wnioski o pozwolenia na wywóz z wcześniejszym ustaleniem refundacji wywozowych, w odniesieniu do których to wniosków dawne kwoty refundacji będą miały zastosowanie. Jak wyjaśniła Komisja, ma ona uzasadniony interes w uniknięciu takich spekulacji, które mogłyby zaszkodzić interesom finansowym Unii. Procedura stosowana przez Komisję gwarantuje, że rozporządzenie ustalające nową kwotę refundacji będzie mogło wejść w życie następnego dnia po

posiedzeniu komitetu zarządzającego i że dokładna zaproponowana kwota zostanie zakomunikowana dopiero w momencie, gdy żaden wniosek o refundację, który byłby ważny w tym samym dniu, nie będzie mógł już zostać złożony.

- 116 Ponadto należy stwierdzić, iż Komisja, w odpowiedzi na pytanie na piśmie dotyczące jej zwykłej praktyki, wskazała, że jej służby przedstawiały zasadniczo hierarchii swą propozycję dotyczącą kwoty refundacji wywozowych zaledwie dwa dni przed posiedzeniem komitetu zarządzającego i że hierarchia podjęła decyzję w zasadzie w przededniu posiedzenia komitetu zarządzającego. Wynika stąd, że Komisja nie mogła wysłać projektu zaskarżonego rozporządzenia zawierającego zaproponowane kwoty w tym samym czasie, w jakim wysłała projekt zaskarżonego rozporządzenia, ponieważ ona sama nie podjęła jeszcze decyzji w sprawie kwot, które miała zaproponować. Komisja ma uzasadniony interes w tym, by nawet w chwili okresowego ustalania refundacji wywozowych mogła ona wziąć pod uwagę możliwie najnowsze dane dostępne przed dniem posiedzenia komitetu zarządzającego. Z dokumentu przedłożonego komitetowi zarządzającemu wynika, że Komisja uwzględniła najnowsze dane. Otóż ów dokument zawiera tabelę dotyczącą pozwoleń na wywóz w tygodniu 8–14 lipca 2013 r., co świadczy o zaktualizowaniu danych na kilka dni przed posiedzeniem komitetu zarządzającego.
- 117 Nie można negatywnie oceniać tego, że Komisja postanowiła sama przygotować propozycję dotyczącą kwoty refundacji wywozowych dopiero w przededniu posiedzenia komitetu zarządzającego. Skarżąca nie podniosła zresztą, że Komisja winna była podjąć decyzję w sprawie swej propozycji wcześniej.
- 118 Należy ponadto zaznaczyć, że wysłanie projektu zaskarżonego rozporządzenia bez zaproponowanych kwot nie miałyby żadnego sensu. Zważywszy bowiem, że zaskarżone rozporządzenie odpowiada standardowemu rozporządzeniu, w którym zaktualizowano jedynie same liczby, państwa członkowskie znały wcześniej tekst zaskarżonego rozporządzenia, poza kwotami refundacji.
- 119 Termin na wydanie opinii przez komitet zarządzający był więc proporcjonalny, zaś dokonana przez Komisję ocena pilnego charakteru sprawy nie jest obarczona ani oczywistym błędem w ocenie, ani nadużyciem władzy.
- 120 Z całości powyższych rozważań wynika, że Komisja nie naruszyła art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 182/2011.

[...]

B – W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego uchybienia proceduralnego i braku właściwości [...]

- 201 Jeśli chodzi o argument, że regulamin wewnętrzny Komisji nie przewiduje formalnie, iż subdelegacja dokonana w 2004 r. jest jeszcze ważna w 2013 r., zważywszy, że zmieniły się osoby upoważnione i delegujące, należy zaznaczyć, co następuje.
- 202 Upoważnienie lub subdelegacja zostają dokonane nie na rzecz osoby fizycznej, lecz na rzecz osoby pełniącej funkcję, mianowicie – członka Komisji zajmującego się określoną dziedziną lub dyrektora generalnego określonej dyrekcji generalnej. Tak więc zachowują one swą ważność w razie zmiany osoby pełniącej funkcję.
- 203 Wbrew temu, co wydaje się twierdzić skarżąca, nie jest konieczne, by regulamin wewnętrzny Komisji przewidywał wyraźnie, że dokonana subdelegacja pozostaje ważna po zmianie osób działających jako osoby upoważnione lub delegujące. Możliwość dokonania upoważnienia lub subdelegacji ma bowiem na celu zwolnienie kolegium komisarzy lub danego członka Komisji z podejmowania decyzji, które nie wymagają interwencji kolegium lub danego komisarza. Decyzja o dokonaniu upoważnienia lub subdelegacji zmierza do rozdzielenia kompetencji wewnątrz Komisji, i nie chodzi tu o dowód zaufania dotyczący konkretnej osoby fizycznej. W braku odmiennej szczególnej decyzji nie można przyznać

żadnej kompetencji ad personam. W niniejszej sprawie decyzje w sprawie upoważnienia lub subdelegacji dotyczą członka Komisji odpowiedzialnego za sprawy rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich oraz dyrektora generalnego DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, a nie pewnych osób wskazanych z nazwiska.

[...]

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba)

orzeka, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje oddalona.**
- 2) **Tilly-Sabco pokrywa własne koszty, w tym koszty związane z postępowaniem w przedmiocie środka tymczasowego.**
- 3) **Komisja Europejska pokrywa własne koszty, w tym koszty związane z postępowaniem w przedmiocie środka tymczasowego.**
- 4) **Doux SA pokrywa własne koszty.**
- 5) **Republika Francuska pokrywa własne koszty, które poniosła jako interwenient w postępowaniu w przedmiocie środka tymczasowego.**

Dittrich

Schwarcz

Tomljenović

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 14 stycznia 2016 r.

Podpisy